

KÄSKKIRI

02.07.15 nr 15-0186

Toetuse andmise tingimused turisminõudluse suurendamise toetamiseks

Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 16 lõike 1 alusel kehtestan toetuse andmise tingimused turisminõudluse suurendamise toetamiseks.

1. TOETUSE ANDMISE TINGIMUSTE KIRJELDUS

1.1. Seos „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavaga 2014-2020“

1.1.1. Prioriteetne suund

Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine.

1.1.2. Prioriteetse suuna eesmärk

Väikese ja keskmise suurusega ettevõtted on orienteeritud kasvule ja ekspordile.

1.1.3. Meetme nimetus

Ettevõtlikkuse kasvatamine, ettevõtluse kasvu soodustamine, ettevõtluskeskkonna arendamine.

1.1.4. Meetme eesmärk

Meetme tulemusena on olulisel määral kasvanud ettevõtjate ambitsioonikus, loovus, üldine ettevõtlikkus ja tegutsevate ettevõtjate majandustulemused ning Eesti on konkurentsivõimeline ja atraktiivne sihtkoht.

1.1.5. Meetme tegevus

Turisminõudluse suurendamine.

1.1.6. Meetme tegevuse tulemus

Meetme tegevuse tulemusena on Eesti konkurentsivõimeline ja atraktiivne sihtkoht, mis väljendub välituristide ööbimiste arvu ja nende poolt Eestis tehtavate kulutuste kasvus. Toetusskeemi tulemusena suureneb turismiettevõtjate rahvusvaheline konkurentsivõime ning turismiteenuste eksport.

1.2. Toetuse andmise tingimuste eesmärk

Toetuse andmise tingimuste (edaspidi *toetusskeem*) eesmärk on tagada Eesti konkurentsivõime ja rahvusvaheline atraktiivsus turismisihtkohana. Toetusskeemi strateegilisteks tegevussuundadeks on Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine ja turismiinfo juhtimine.

1.3. Toetusskeemi elluviimise tulemus

Toetavate tegevuste elluviimise tulemusena on Eesti rahvusvahelistel sihtturgudel tuntud ja kodumaal hinnatud reisisiht ning info turismivõimaluste kohta on kergesti kättesaadav nii reisi planeerimisel kui ka reisil viibimisel. Turismi arenguvõimaluste seire toetab sektori arengut, olles aluseks turismisektori arendamiseks vajalike tegevuste planeerimisele ja nende tulemuslikkuse hindamisele.

Toetatavate tegevuste elluviimise tulemusena:

- 1.3.1. suureneb prioriteetsetelt välisurgudelt välituristide ja siseturistide ööbimiste arv majutusettevõtetes;
- 1.3.2. suureneb prioriteetsete sihtturgude lõpptarbijate teadlikkus turismiettevõtjate poolt pakutavatest teenustest ja Eesti turismivõimalustest;
- 1.3.3. suureneb sihtturgude reisikorraldusega seotud ettevõtjate teadlikkus Eesti turismitoodetest ja turismiettevõtjate poolt pakutavatest turismiteenustest;
- 1.3.4. suureneb rahvusvahelises meedias Eesti kui reisisihi tuntus ja meediakajastuste arv;
- 1.3.5. paraneb külastajate rahulolu turismiinfo kättesaadavuse osas reisi planeerimisel ja reisil viibimisel;
- 1.3.6. paraneb turismiettevõtjate ekspordivõimekus, teadlikkus turutrendidest, prioriteetsete sihtturgude nõudlusest ja arenguvõimalustest;
- 1.3.7. suureneb avaliku ja erasektori koostöö Eesti turismivõimaluste tutvustamisel;
- 1.3.8. paraneb Eesti kui konverentsiturismi sihtkoha maine.

1.4. Toetusskeemi vajalikkus

Tegevused aitavad vahetult kaasa „Riikliku turismiarengukava 2014-2020“ alaeesmärgi saavutamisele: Eesti on reisisihina tuntud, hästi ligipääsetav ning Eesti turismitooted ja -teenused on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised.

Turismisektor annab olulise osa teenuste ekspordist. Eesti tulu väliturismist (turismiteenuste eksport) oli Eesti Panga andmetel 2014. aastal 1,39 miljardit eurot. Turismiteenuste osatähtsus Eesti kaupade ja teenuste ekspordis oli 2014. aastal 8,4% ja Eesti teenuste ekspordis 27,2%. Turismi mõju üldisele majandusarengule avaldub nõudluse suurendamises lisaks otseselt turismiga tegelevate ettevõtjate toodetele ka teiste majandusharude toodete ja teenuste järele, mõjutades paljusid majandussektoreid. Turismi osatähtsus SKP-s on koos kaudsete mõjudega 6,6%.

Eesti turismisektor on suures osas sõltuv välisnõudlusest, väliskülastajate ööbimised moodustasid 2013. a 68% majutusettevõtetes veedetud öödest, Euroopa Liidu keskmine oli 45%. Probleemiks on suur sõltuvus ühest peamisest turismiturust: Soome turistid moodustavad 43% välituristide ööbimistest majutusettevõtetes. Neli naaberriiki (Soome, Venemaa, Läti ja Rootsi) kokku moodustavad 2/3 välituristide ööbimistest.

Maailma kontekstis on Eesti tuntus nii üldiselt kui ka reisi sihtkohana täna madal. Eesti on kaugemates Lääne- ja Lõuna-Euroopa riikides, mille elanikud teevad valdava osa Euroopa riikidesse tehtavatest välisreisidest, reisisihina väga vähe tuntud, samuti puudub Eestil nii nende riikide elanikkonna kui ka reisifirmade silmis selgesti eristatava reisisihi maine. Kaugemates riikides Eestisse reisimist pakkuvate reisikorraldajate tagasiside annab kinnitust, et Eestisse reise müümist suuremas mahus takistab elanikkonna vähene teadlikkus Eestist kui reisisihist.

Madal teadlikkus Eesti turismivõimalustest on üks olulisemaid põhjuseid, miks Eestisse ei kavatse reisida Eestile suhteliselt lähedal asuvate riikide elanikud. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (edaspidi EAS) 2014. a tellitud [Rootsi elanikkonna uuringu](#) järgi on nii teadlikkus Eestist kui ka huvi Eesti vastu pigem madal. Hoolimata lühikesest vahemaast pole valdav osa (74%) Rootsi 15-84-aastastest elanikest kunagi Eestis käinud.

EASi 2014. a tellitud [Norra elanikkonna uuringu](#) järgi peab **Norra** elanikest, kes teevad puhkusereise välismaale, lähema kolme aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut väga tõenäoliseks 2,5% ja üsna tõenäoliseks 18,4% (kokku 21%).

EASi 2012. a tellitud [Saksamaa elanikkonna uuringu](#) järgi peab Saksamaa elanikest, kes teevad puhkusereise välismaale, lähema kolme aasta jooksul Balti riikidesse puhkusereisile tulekut väga tõenäoliseks 2,4% ja üsna tõenäoliseks 11,3% (kokku 13,7%).

EASi 2012. a tellitud [Moskva ja Peterburi elanikkonna uuringus](#) ilmnes samuti oluliste Eestisse reisimist takistavate põhjustena vähene huvi ja teadlikkus, aga ka negatiivsed eelarvamused. Peterburis pidas lähema kolme aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut väga tõenäoliseks 12% ja üsna tõenäoliseks 23% välismaale reisijatest (kokku seega 35%), Moskvast pidas lähema kolme aasta jooksul Eestisse puhkusereisile tulekut väga tõenäoliseks 3,8% ja üsna tõenäoliseks 9,7% välismaale reisijatest (kokku seega 13,5%).

Kuigi Soome ja Läti elanikest on valdav osa Eestis korduvalt käinud ja kavatseb ka tulevikus Eestisse reisida, on ka seal vajadus tõsta teadlikkust Eesti turismivõimalustest ning pakkuda neile uusi põhjuseid Eestisse tulekuks. EASi 2013. a tellitud [Läti elanikkonna uuringu](#) järgi nimetas 27% neist, kes ei kavatse Eestisse reisida, põhjusena, et Eesti ei huvita või nad ei leia ühtegi põhjust sinna reisida. 8% ütles põhjusena, et Eesti ei paku midagi uut.

Eesti turismisektori rahvusvahelise konkurentsivõime tagamiseks on vajalik Eesti kui reisisihi tuntuse edasine suurendamine nii naaberriikides kui ka kaugturgudel, mis võimaldab suunata Eestit külastama uusi sihtrühmi (sh konverentsi- ja ärituristid ning pered).

Samas Eesti turismiettevõtjate ressursid ja võimekus välisturgudel turundustegevusi ellu viia on piiratud, kuna 82% ettevõtjatest on alla 10 töötajaga, kuni 50 töötajaga ettevõtjad moodustavad 97% majutuse ja toitlustuse ettevõtjatest. Turismisektori üheks kitsaskohaks on madal efektiivsus ja lisandväärtus töötaja kohta. Aastal 2013 oli keskmine lisandväärtus töötaja kohta 13 100 eurot, mis on peaaegu kaks korda madalam kui Euroopas keskmiselt.

Arvestades piiratud ressursse on kuluefektiivne keskenduda sihtturgudele, mille kasvu eeldused on kõige suuremad. Sihtturgude valiku peamiseks kriteeriumideks on Ida- ja Põhja-Euroopasse tehtud puhkusereiside arv, vastava turu suurus, areng ja strateegiline tähtsus Eesti turismimajandusele. Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamise tegevustes keskendutakse järgmistele turgudele: Soome, Venemaa, Läti, Rootsi, Norra, Saksamaa ja Suurbritannia. Kaugturgudel on turundustegevused suunatud peamiselt Hiina, Jaapani ja USA sihtturgudele. Muudel sihtturgudel on sekkumise eelduseks piisava nõudluse ja turismiettevõtjate huvi olemasolu, kasutades selleks erinevaid koostöövorme, sh strateegilist partnerlust ja koostööd transpordiettevõtjatega uute liinide avamisel.

Turismitulude kasvu eelduseks on sihtturgude mitmekesistamine ning Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine, mistõttu on konkurentsivõime eduteguriks avaliku ja erasektori koostöö, kaasates planeeritavatesse turundustegevustesse olulised partnerid, kellest sõltub reisiotsuste tegemine (atraktsioonid, sündmuste korraldajad jne). Koostöös turismisektori osapooltega koostatakse sihtturupõhised strateegiad, mille koostamisel lähtutakse sihturu-, teema- ja segmendipõhistest nõudluse ja tootepakkumise ning Eesti kui reisisihtkoha maine uuringutest. Strateegia sisaldab tegevusplaani nõudluse juhtimiseks sihtturul, mis hõlmab riigi, sihtkohtade ja ettevõtjate huve.

Eesti turismi turunduskontseptsioon on osa EASi poolt väljatöötatud „Tutvusta Eestit“ turunduskontseptsioonist¹, mis on töövahendiks välisturundustegevustes kõigile

¹ <http://brand.estonia.eu/et/>

² https://www.mkm.ee/sites/default/files/fdi_uuring.pdf

turismisektori osapooltele, sh ettevõtjatele, ettevõtlusorganisatsioonidele. Esitluste, trükiste ja reklaamikampaaniate tegemine toimub ühtsete põhimõtete järgi, mis tagab, et Eestit esindavad turismisektori osapooled kuvavad Eestit ühelt ja samalt platvormilt lähtuvalt.

Konverentsi- ja äriturismi iseloomustab suurem tulusus võrreldes puhkuseturismiga, kuna kasutatakse kallimaid teenuseid. Samuti aitab konverentsiturism madalhooaja nõudlust suurendada ning tõstab Eesti tuntust puhkuseturismi sihtkohana. Eestil on potentsiaali olla paljude erialavaldkondade konverentside sihtkohaks, eriti aga nendes valdkondades, kus Eesti on maailmas saavutanud edu – IT, küberkaitse, geenitehnoloogia jne.

Konverentsiturismi prioriteetseteks sihtturgudeks on Belgia, Holland, Šveits, Saksamaa, Suurbritannia, Prantsusmaa, Austria, Skandinaavia, Venemaa, Itaalia, Hispaania. Eestit kui motivatsiooni- ja ärireiside sihtkohta tutvustavaid tegevusi viiakse ellu lähiturgudel (Soome, Venemaa, Skandinaavia, Balti riigid.)

Uuringus “Estonia – The Business Paradise”² tuuakse välja, et Eestis on äriturismi võimalused võrrelduna Skandinaavia riikidega alakasutatud. Kui Helsingis moodustavad ööbinud turistide koguarvust 53% puhkuseturistid, 45% ärituristid ning Stockholmis vastavalt 54% puhkuseturistid ja 46% ärituristid, siis Tallinnas on ilmselges ülekaalus puhkuseturistid 73%-ga. Tallinna ärituristide osakaal on Skandinaavia naabritest pea kaks korda väiksem ehk 25%.

Lisaks konverentsi ja äriturismile on oluline suurendada Eesti kui reisisihi nõudlust rahvusvaheliste kultuuri-ja spordisündmuste kaudu.

Turismi arenguvõimaluste seire toetab turismisektori arengut, olles aluseks arendamiseks vajalike tegevuste planeerimisele ja nende tulemuslikkuse hindamisele. Tegevuse tulemusena suureneb turismisektori teadlikkus turutrendidest, prioriteetsete sihtturgude nõudlusest ja teemavaldkondade arenguvõimalustest. Senisest enam peaksid turismiettevõtjatele toeks olema turismivaldkonna uuringud ning nende tulemustele tuginevad arendustegevused.

Põhjalik, täpne, huviväärne ja kergesti kättesaadav **turismiinfo** on peamine vahend, mille kaudu kinnistatakse turistide soov külastada Eestit ning Eestis ringi liikuda. Uuringufirma IPK Internationali andmetel broneeriti 2014. a 66% kogu maailmas tehtud välisreisidest interneti teel. Veebileht www.visitestonia.com on potentsiaalsetele külastajatele esmaseks infoallikaks, mis sisaldab süstematiseeritud, erapooletut ja adekvaatset turismiinfot. Veebiportaal on oluliseks turunduskanaliks Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamise tegevuste elluviimisel. Turismiinfo on koondatud ühte andmekogusse ning välditakse info kogumise dubleerimist erinevate organisatsioonide poolt. Andmekogu on kättesaadav läbi otseliidestuste võimalikult paljudele asjakohastele Eesti turismi edendavatele veebikeskkondadele.

Veebikeskkonna külastuste arv kokku oli 4 184 998 (võrdluseks: 2013. aastal oli 3 760 652 külastust ja 2012. aastal oli külastusi 3 115 433). 2014. aastaks oli süsteemis 7399 aktiivset pakkumist (sh sündmusi 1785), süsteemiga on liitunud 3154 aktiivset kasutajat 2456 ettevõttest. Turismiinfosüsteemiga realselt liidestatud süsteemide arv on 21. Nutitelefonidele kohandatud visitestonia.com mobiiliveebi versioon on kättesaadav seitsmes keeles ning lahendus on asukohapõhine, st arvestab kasutaja asukohta ning kuvab eelistatuna läheduses asuvaid turismiobjekte. Mobiiliveebi tehtud külastuste arv on aastaga kahekordistunud, 2014. aastal tehti 1 225 980 külastust (võrdluseks 2013. aastal 637 113 külastust).

2. TEGEVUSTE KIRJELDUS

Toetuskeemi raames viiakse ellu järgmiste tegevuste alategevusi:

2.1. Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine

2.1.1. Turundustegevused prioriteetsetel sihtturgudel.

Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamise tegevuste eesmärgiks on suurendada sihtturgude tarbijate ja reisikorraldajate teadlikkust Eesti turismivõimalustest ning kasvatada sihtturgudel

nõudlust Eesti turismitoodete järele. Eesti kui turismisihtkoha kuvandi loomisel ja tuntuse suurendamisel tehakse koostööd Eesti kui investeerimis-, õppimis-, ja töötamissihtkoha tutvustamisel.

Turundustegevused viiakse ellu lähtuvalt sihtturgude strateegiatest ning tegevused jagunevad müügiedendus- ja lõpptarbijale suunatud tegevusteks.

Peamised müügiedendustegevused on:

- 2.1.1.1. seminaride, infopäevade, messide, müügivisiitide ja teiste müügiedendusega seotud tegevuste korraldamine;
- 2.1.1.2. tootetutvustusreiside korraldamine sihtturgude ettevõtjatele ja Eesti kui reisisihi tutvustajatele;
- 2.1.1.3. kommunikatsiooni korraldamine, uudiskirjade koostamine ja saatmine.

Peamised sihtturgude lõpptarbijatele suunatud tegevused:

- 2.1.1.4. infokandjate ja jaotusmaterjalide koostamine, valmistamine ja levitamine;
- 2.1.1.5. Eesti turismitooteid tutvustavate väljapanekute, messide, esitluste ja kontaktürituste korraldamine;
- 2.1.1.6. suhtekorraldus ja kommunikatsioon, pressireiside ja -ürituste korraldamine;
- 2.1.1.7. turismihooaega pikendavate ja/või nõudlust suurendavate kampaaniate korraldamine;
- 2.1.1.8. turundusürituste korraldamine;
- 2.1.1.9. e-turunduse tegevused.

2.1.2. Siseturismi edendamine.

Siseturismi edendamisele suunatud tegevused on keskendunud nõudluse suurendamisele madalhooajal ning nõudluse tekitamisele väljaspool Tallinna asuvatele turismitoodetele. Lõpptarbijale suunatud turundustegevuste kaudu tõstetakse kohalike elanike teadlikkust Eestist kui puhkuse veetmise sihtkohast.

Peamised tegevused:

- 2.1.2.1. turismihooaega pikendavate kampaaniate korraldamine läbi erinevate meediakanalite;
- 2.1.2.2. siseturismi võimalusi tutvustavate infokandjate ja jaotusmaterjalide koostamine, valmistamine ja levitamine;
- 2.1.2.3. väljapanekute ja esitluste korraldamine.

2.1.3. Konverentsi- ja äriturismi turundustegevused.

Konverentsi- ja äriturismi turundustegevuste kaudu hõivatakse senisest enam konverentsi- ja äriturismi sihtrühmi. Turundustegevuste prioriteetseteks turgudeks on Belgia, Holland, Šveits, Saksamaa, Suurbritannia, Prantsusmaa, Austria, Skandinaavia, Venemaa, Itaalia, Hispaania. Eestit kui motivatsiooni- ja ärireiside sihtkohta tutvustavaid tegevusi viiakse ellu lähiturgudel (Soome, Venemaa, Skandinaavia, Balti riigid.)

Peamised tegevused:

- 2.1.3.1. potentsiaalsete konverentside väljaselgitamine, e-turundus;
- 2.1.3.2. müügivisiitide, müügiedendusürituste, tootetutvustusreiside korraldamine;
- 2.1.3.3. valdkondlikel messidel osalemine.

2.1.4. Eesti turismi turunduskontseptsiooni arendamine ja strateegiline partnerlus.

Peamisteks tegevusteks on [Eesti turismi turunduskontseptsiooni arendamine](#) ja prioriteetsete sihtturgude põhise turismi turunduskontseptsiooni töövahendite loomine (esitlused, turundusmaterjalid, stilistika ja sõnumite kasutamise põhimõtted). Strateegilist partnerlust rakendatakse ettevõtjate ja organisatsioonidega, kelle toode või teenus pakub lisaväärtust Eesti kui reisisihi tutvustamisel.

Peamised tegevused:

- 2.1.4.1. sihtturgudele suunatud sõnumite ja tegevuste analüüs;
- 2.1.4.2. turismi turunduskontseptsiooni ja visuaalse identiteedi täiendamine;
- 2.1.4.3. sihtturgude põhise turunduskontseptsiooni töövahendite loomine;
- 2.1.4.4. turismi turunduskontseptsiooni tutvustamine turismisektorile;
- 2.1.4.5. strateegiliste partnerlusprojektide rakendamine.

2.1.5. Turismi arenguvõimaluste seire ja analüüs

Viiakse läbi uuringuid turismisektori hetkeolukorra hindamiseks ja sisendi saamiseks teenuste arendamiseks, sh teostatakse mõju-uuringud. Viiakse ellu turismisektori arenguvõimaluste seire ja analüüs ning nõudluse ja segmendipõhiste uuringute läbiviimine prioriteetsetel sihtturgudel.

Peamised tegevused:

- 2.1.5.1. turismisektori arenguvõimaluste seire ja analüüs;
- 2.1.5.2. regulaarsete nõudluse uuringute teostamine prioriteetsetel sihtturgudel;
- 2.1.5.3. analüüside ja uuringutulemuste tutvustamine ja avaldamine;
- 2.1.5.4. koostöö ja andmete vahetamine rahvusvaheliste turismiorganisatsioonidega.

2.2. Turismiinfo juhtimine

Turismisektorile suunatud turismiinfosüsteem toetab ettevõtjaid (eelkõige väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjaid) turismiteenuste ekspordi arendamisel ning rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisel. Ettevõtjatele on loodud kasutajasõbralik lahendus, et viia oma turismiteenuste info sihtgrupini. Turismiinfo juhtimise tegevused on suunatud optimaalse info ja kanalite kättesaadavuse tagamisele kogu külastaja teekonna vältel, kombineerides e-kanalite ja klienditeenindusega jagatava info kättesaadavuse. Lisaks võimaldab turismiinfosüsteem koguda andmeid uuringuteks, turu- ja kliendianalüüsiks, turundustegevuseks, tootearenduseks.

Turismiinfo juhtimise peamisteks tegevusteks on:

- 2.2.1. turismiinfo kogumine, korrastamine ja jagamine nii elektrooniliste infokanalite kui ka külastus- ja turismiinfokeskuste kaudu;
- 2.2.2. turismiinfosüsteemi arendamise ja juurutamisega seotud riist- ja tarkvara soetamine ja rentimine ning tugi-, hooldus- ja majutusteenuste arendamine;
- 2.2.3. visitestonia.com andmekogu jagamine läbi liidestuste võimalikult paljude asjakohaste Eesti turismi edendavate veebikeskkondadega ning visitestonia.com lehel teiste andmekogude kättesaadavaks tegemine;
- 2.2.4. välituristile suunatud turismiinfosüsteemi elektrooniliste turundusväljundite visitestonia.com ja siseturismi toetava turunduskanali puhkaeestis.ee arendamine (sealhulgas kasutamisevõimalused mobiilsete seadmete jaoks, andmebaasiga seotud kaardirakendused, turismiteenuste broneerimisvõimaluste, andmebaasi riskasutusvõimaluste ja spetsialisti töökeskkonna täiustamine jms).

3. INDIKAATORID

3.1. Toetatavate tegevuste elluviimise tulemusena tuleb saavutada järgmised rakenduskava väljundnäitajad:

Näitaja	Indikaatori nimetus	Algtase 2014	Sihttase 2018	Sihttase 2023
Väljund-indikaator	Korraldatud turundustegevuste arv	0	280	380
Väljund-indikaator	Abi saavate ettevõtjate arv (unikaalne)	13	40	104

3.2. Toetatavad tegevused panustavad koos teiste sama prioriteetse suuna meetmete ja tegevustega järgmistesse rakenduskava tulemusnäitajatesse:

Näitaja	Indikaatori nimetus	Algtase 2012	Sihttase 2023	Märkused
Tulemusindikaator	Eksportivate ettevõtete arv	11 281	15 700	Andmeallikas: Statistikaamet

3.3. Toetuskeemi spetsiifilised väljundnäitajad:

Millise tegevusega indikaator seotud on?	Indikaatori nimetus	Algtase 2014	Sihtväärtus 2018	Sihtväärtus 2023
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.1.	Korraldatud välisturgudele suunatud turundustegevuste arv	0	162	324
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.1.	Rahvusvahelises meedias Eesti kui reisisihi kohta ilmunud meediakajastuste arv	0	1290	2770
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.1.	Informeeritud sihtturgude reisikorraldusega seotud ettevõtte arv	0	3420	7120
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.2.	Korraldatud siseturismi turundustegevuste arv	0	12	24
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.3.	Korraldatud äriturismi turundustegevuste arv	0	16	32
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.4.	Strateegilise partnerluse koostööprojektide arv	0	8	15
Väljundnäitaja tegevusele 2.1.5.	Korraldatud uuringute ja analüüside arv	0	23	48
Väljundnäitaja tegevusele 2.2.	Veebilehe visitestonia.com külastuste arv (Sessions)	4,18 milj	4,9 milj	5,9 milj

4. TOETUSSKEEMI MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE

Toetuskeem omab puutumust järgmiste läbivate teemadega:

Horisontaalne teema	Mõju
Regionaalne areng	Toetav mõju. Tegevused on suunatud kõikide Eesti piirkondade terviklikule arengule, kasutamaks tõhusamalt piirkondade turismivõimalusi ja suurendades nende potentsiaali. Turundustegevuse planeerimisse ja elluviimisse on kaasatud regionaalsed turismiorganisatsioonid. Tegevuste tulemusel luuakse eeldus, et välituristidel tekib suurem huvi väljaspool Tallinna asuvate sihtkohtade vastu. Turundustegevuste elluviimisel arvestatakse piirkondlike eripäradega. Turismiinfosüsteem kajastab kõikide Eesti piirkondade turismivõimalusi ja turismiinfot.
Keskkonnahoid ja kliima	Toetav mõju. Eesti loodusturismi võimaluste tutvustamine ja info kättesaadavaks tegemine aitab kaasa looduspärandi ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele andes looduskeskkonnale majandusliku väärtuse. Tegevuste elluviimisel lähtutakse säästva arengu printsiipidest.
Infoühiskonna edendamine	Otsene mõju. Tegevus 2 (turismiinfo juhtimine) eesmärk - info turismivõimaluste kohta on kergesti kättesaadav nii reisi planeerimisel kui ka reisil viibimisel – on otseselt seotud IKT nutika kasutamisega. Sellest tulenevalt keskendutakse enam e- ja m-võimaluste (elektroonilised infopunktid, asukohapõhised mobiilirakendused) kasutamisele, turunduskanalite (sotsiaalmeedia) mitmekesistamisele ning toetatakse uute nutikate e- ja m-lahenduste leidmist toodete ja teenuste pakkumisel, turundamisel ning ostuvõimaluste loomisel.
Riigivalitsemine	Neutraalne mõju. Tegevused ei sisalda niivõrd olulisi muudatusi, mis tingiks täiendavate arendus- ja koolitustegevuste planeerimise vajaduse. Samuti ei oma tegevused otsest puutumust avalike teenuste osutamisele.
Võrdsete võimaluste tagamine	Toetav mõju. Turismiteenuste ja turismiinfo kättesaadavuse tagamine on oluline kõigile elanikkonna gruppidele, sh erivajadustega reisijatele. Tegevuste planeerimisse ja elluviimisse kaastakse valdkondlikud turismiorganisatsioonid ja ettevõtjate esindajad. Turismiinfo andmebaasi on sisestatud info atraktsioonide ja turismiteenuste kohta, kus on tagatud ligipääs erivajadustega inimestele. Turismiinfosüsteemis on turismiinfo 7 keeles ning turismiinfo on suunatud erinevatele segmentidele (pered, eakad, noored, erivajadustega inimesed). Turismiinfosüsteemi arendamisel järgitakse võimalusel WCAG 2.0 nõudeid. Tegevuste ettevalmistamisse ja läbiviimisse kaasatakse konsultantidena puuetega inimeste organisatsioonide esindajaid ja eksperte. Turismiuringute läbiviimisel kogutakse andmeid soo, vanusegruppide, rahvuse jt tunnuste lõikes.

5. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE JA VALDKONDLIKE ARENGUKAVALDEGA

5.1. Seos sama suuna teiste toetuskeemidega:

Meetme tegevus „Ettevõtlusteadlikkuse arendamine“ täiendab käesoleva toetuskeemi tegevusi, aidates kaasa Eesti kuvandi loomisele ja tuntuse suurenemisele. Käesoleva meetme raames tehakse erinevaid teavitus- ja turundustegevusi Eesti kui reisisihi tuntuse tõstmiseks. Eesti kui turismisihtkoha kuvandi loomisel ja tuntuse suurendamisel tehakse koostööd Eesti kui investeerimis-, õppimis- ja töötamissihtkoha tutvustamisega.

Käesolev toetuskeem täiendab meetme tegevuse „Turismitoodete arenduse juhtimine“ elluviimist teemapõhiste koostöövõrgustike turundamise kaudu. „Turismitoodete arendamise juhtimine“ tegevuste raames töötatakse välja suunised ettevõtjatele välisuru nõudlusele vastavate toodete väljaarendamiseks ja turundamiseks. Arenguseire tegevused on „Turismitoodete arenduse juhtimise“ tegevustele sisendiks, analüüsitakse ja hinnatakse turismitoodete ja -teenuste pakkumise kvaliteeti, turumahtu ja vastavust välisnõudlusele.

Meetme tegevus „Rahvusvaheliste sündmuste ja konverentside toetamine“. Olulisel kohal riigi tuntuse kasvatamisel ja välituristide ööbimiste arvu suurendamisel on Eestis toimuvad kultuurisündmused, mis pakuvad huvi rahvusvahelisele meediale. Meetme tegevused tõstavad kultuurisündmuste rahvusvahelist konkurentsivõimet, aidates kaasa professionaalsele turundusele.

5.2. Seos sama prioriteetse suuna teiste meetmetega:

Seos meetmega 5.4. „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“. Käesoleva meetme turundustegevused suurendavad sihtkohtade ja piirkondlike atraktsioonide nõudlust välisurgudel. Piirkondlike turismitoodete arendus tugineb Eesti turismi turunduskontseptsioonile.

5.3 Seos valdkondlike arengukavadega:

5.3.1. „Transpordi arengukava 2014–2020“ tegevustest on turismi seisukohalt oluline rahvusvaheliste ühenduste loomine. Välituristide arvu mõjutavad mugavad lennuühendused, uute otselendude avamine toob kaasa turistide arvu hüppelise kasvu vastavalt sihtturult.

5.3.2 „Eesti regionaalarengu strateegia 2014–2020“. Turismi arendamine piirkondlikul tasandil panustab lisaks turismialastele eesmärkidele ka regionaalarengu eesmärkide saavutamisse.

6. TOETUSSKEEMI RAKENDAMINE

6.1. Tegevuste rakendusasutus ja –üksus

Vastavalt perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale“ on rakendusasutus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi ka *rakendusasustus*) ja rakendusüksus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi EAS või *rakendusüksus*).

6.2. Toetuskeemi elluviija

6.2.1. Tegevuste elluviijaks on Eesti Vabariigi poolt asutatud EAS, mille eesmärgiks on edendada Eesti ettevõtluskeskkonna ja ettevõtjate konkurentsivõimet, suurendades sellega Eesti ühiskonna heaolu. EAS on pikaajalise tegevuskogemusega (sh käesoleva meetme elluviimist puudutava turismi valdkondliku kogemusega) ning usaldusväärne koostööpartner paljudele asutustele, organisatsioonidele ja ettevõtjatele.

6.2.2. Tegevuste elluviija ja rakendusüksuse ülesannete täitmine on EASis lahutatud struktuuriüksuste tasandil vastavalt juhtimis- ja kontrollsüsteemide kirjeldusele EASi sisekordades.

6.3. Toetuskeemi sihtgrupp

Toetuskeemi sihtgrupiks on:

6.3.1. väliskülastajaid teenindavad ettevõtjad (reisiettevõtjad, majutusettevõtjad, konverentsiteenust pakuvad ettevõtjad, toitlustusettevõtjad, giiditeenuse pakujad jm);

6.3.2. sündmuste ja konverentside korraldajad ning turismiatraktsioonide haldajad;

- 6.3.3. turismivaldkonna erialaliidud ja ühendused;
- 6.3.4. sihtkohtade turismiorganisatsioonid ja koostöövõrgustikud.

6.4. Toetuskeemi tegevuste abikõlblikkuse periood

6.4.1. Tegevuste ja kulude abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuarist 2015. aastal ja lõpeb 31. detsembril 2023. aastal.

6.4.2. Kulused võib lugeda abikõlblikuks, kui need on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil ning tasutud abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse lõppu, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. detsembril.

6.5. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

6.5.1. Abikõlblikeks kuludeks loetakse tegevuste elluviimise kulud, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-s 2 nimetatud kulu abikõlblikkuse ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.

6.5.2. Juhul, kui elluviija teenib projekti elluviimise käigus puhastulu, kohaldatakse ühendmääruse § 5 lõikes 6 sätestatud tingimusi.

6.5.3. Abikõlblikud kulud on järgmised tegevuste eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks ning tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud:

6.5.3.1. personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 3;

6.5.3.2. elluviija kaudsed kulud 15% ühtse määra alusel, arvatuna otsestest personalikuludest vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469) artikli 68 lõike 1 punktile b;

6.5.3.3. tegevustes osalevate isikute seadusest tulenev lähetuste kulud;

6.5.3.4. turu-uuringute, kaardistuste, seire, analüüside ja ekspertiiside teostamise ja tellimise ning tulemuste avaldamise kulud;

6.5.3.5. statistika kogumise ning töötlemise kulud;

6.5.3.6. koostöövõrgustike, ümarlaudade ja seminaride kulud, sh korraldamine ja osalemine;

6.5.3.7. turismi turunduskontseptsiooni väljatöötamise, arendamise ja tutvustamise kulud;

6.5.3.8. andmebaasidest kontaktnimekirjade hankimise ja kasutamise kulud;

6.5.3.9. reklaami-, meedia-, disaini-, kommunikatsiooni-, suhtekorralduse-, e-turunduse-, tõlke-, projektijuhtimise- ja muude turundustegevusi toetavate teenuste kulud;

6.5.3.10. teavituskampaaniate, sh meediakampaaniate ja muude teadlikkuse tõstmisele suunatud sündmuste kulud sh ettevalmistamine ja korraldamine, neil osalemine ning teabevahetuse edendamine, tulemuste levitamine;

6.5.3.11. väljapanekute, esitluste, kontaktürituste, seminaride, messide, näituste korraldamise ja nendel osalemise kulud;

- 6.5.3.12. turundussündmuste ja müügiedendustegevuste ettevalmistamise ja läbiviimise kulud;
- 6.5.3.13. ajakirjanikele ja reisiettevõtjatele ning teistele huvigruppidele Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamiseks tutvustusreiside ja sündmuste korraldamise ja nendel osalemise kulud;
- 6.5.3.14. infokandjate (sh fotod, videod, juhendmaterjalid jms) ja jaotusmaterjalide (sh publikatsioonide, trükiste, meenete jms), koostamise, tootmise, hoiustamise ja levitamise kulud;
- 6.5.3.15. tele- ja raadiosaadete, internetis levitatavate saadete ja materjalide kulud, sh tootmine ja edastamine;
- 6.5.3.16. litsentsitasud (fotod, videod, sisutekstitid jms, autoriõigustega seotud kulud);
- 6.5.3.17. teenustasu turismiinfosüsteemi andmekogu arendamise (sh nõustamine, analüüs, tugisüsteemide arendus ja integreerimine ning teiste andmekogudega liidestamine) eest;
- 6.5.3.18. teenustasu veebilahenduste, sisuhalduse ja geoinfosüsteemi rakenduse teostamise eest;
- 6.5.3.19. turismiinfosüsteemi arendamist nõustava ja järelevalveteenust osutava ettevõtja teenustasud;
- 6.5.3.20. turismiinfosüsteemi arendamise ja juurutamisega seotud IT riist- ja tarkvara soetamise ja rendikulu, IT tugi-, hooldus- ja majutusteenuste tasud;
- 6.5.3.21. struktuuritoetuse sümboolika kasutamise kulud vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. a määrusele nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“;
- 6.5.3.22. turismiinfo administreerimise ning kvaliteedi kontrolli kulud;
- 6.5.3.23. elluviija valdkondliku arendustegevuse ja võimekuse tõstmise (sh rahvusvahelised koolitused, konverentsid, õppereisid, seminarid ning turismimessid) kulud;
- 6.5.3.24. külaliste vastuvõtu kulud juhul, kui need on tekkinud seoses toetatavate tegevuste elluviimisega;
- 6.5.3.25. erisoodustusena käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 48 tähenduses;
- 6.5.3.26. vastuvõtukuluna käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 49 tähenduses.

6.5.4. Elluviija on kohustatud teenuste või asjade hankimisel järgima struktuuritoetuse seaduse §-s 26 toodud tingimusi.

6.5.5. Lisaks ühendmääruse §-s 4 sätestatud mitteabikõlblikele kuludele on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

- 6.5.5.1. liiklusvahendi soetamise kulud;
- 6.5.5.2. kinnisasja soetamise kulud;
- 6.5.5.3. kasutatud seadmete soetamise kulud; 6.5.5.4. käibemaks ühendmääruse § 4 punktis 11 toodud tingimustel.

6.5 Tegevuste eelarve

6.6.1. Toetuskeemi kogueelarve on 30 500 000 eurot. Toetuskeemi alusel toetatavaid tegevusi rahastatakse järgmiselt:

Eelarve jaotus 2015-2023	Finantsallikad			
	Ühenduse osaluse summa (a)	Euroopa Liidu kaasfinantseerimise määr	Riikliku kaasfinantsee	Toetus kokku (c)=(a)+(b)

			ringu summa (b)	
Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine	€ 21 200 000	77,94%	€ 6 000 000	€ 27 200 000
Turismiinfo juhtimine	€ 3 300 000	100%	€ 0	€ 3 300 000
Kokku 2015- 2023	€ 24 500 000	80,33%	€ 6 000 000	€ 30 500 000

6.6.2. Alategevuse Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine eelarve on 27 200 000 eurot, millest 21 200 000 eurot (77,94%) moodustab Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendid ja 6 000 000 eurot (22,06%) riiklik kaasfinantseering.

6.6.2.1. Alategevuse Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamise tegevust rahastatakse perioodil 01.01.2015 kuni 31.12.2017 Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest 100% ning punktides 6.6.1 ning 6.6.2. nimetatud riiklik kaasfinantseering 6 000 000 eurot lisandub perioodil 01.01.2018 kuni 31.12.2023.

6.6.3. Turismiinfo juhtimise tegevuste rahastamine eelarvega 3 300 000 eurot toimub 100% Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest Euroopa Regionaalarengu fondi kaudu.

6.6.4. Elluviija koostab lähtudes Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud „Riikliku turismiarenduskava 2014-2020“ rakendusplaani aasta tegevuskava ja eelarve ning esitab selle rakendusasutusele kinnitamiseks.

6.6.5. Käesoleva käskkirja punktides 2.1. ja 2.2. nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalikud täpsed alamtegevused meetme tegevuste tulemuste saavutamiseks koos eelarve ja ajaraamiga sätestatakse toetuskeemi iga-aastases tegevuskavas, mis lepatakse elluviija poolt eelnevalt kokku rakendusasutusega.

6.6.6. Elluviija on kohustatud kooskõlastama rakendusasutusega aasta eelarve piires tegevuskavas tehtavad muudatused.

6.6.7. Eelarve aastate lõikes lepatakse kokku Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning EASi vahel igal aastal.

6.7. Elluviija õigused ja kohustused

6.7.1. Lisaks perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 sätestatule on Elluviijal järgmised kohustused:

6.7.1.1. vastutab eesmärkide saavutamise eest ja tegevuste vastavuse eest “Eesti riikliku turismiarenduskava 2014-2020” rakendusplaani ning struktuurivahendite rakenduskava eesmärkidele. Vastutab punktis 1.3 nimetatud tulemuste vastavalt punktis 3 märgitud sihttasemete ulatuses saavutamise eest;

6.7.1.2. koostab Eesti riikliku turismiarenduskava, sihturgude strateegiate, rakendusplaani ja toetuskeemi eesmärgid arvesse võttes järgnevatel aastatel tegevuskava eelnõu ja eelarve ning esitab selle rakendusasutusele kinnitamiseks. Tegevuskava sisaldab tegevuste ja alamtegevuste loetelu, täpset sihtgruppi, tegevuste elluviimise perioodi ning indikatiivset eelarvet iga tegevuse kohta;

6.7.1.3. täidab teisi struktuuritoetuse seaduses, selle alusel kehtestatud õigusaktides ning käesolevas käskkirjas sätestatud kohustusi.

6.7.2. Elluviija õigused:

- 6.7.2.1. teha rakendusasutusele ettepanekuid rakendusskeemi ja eelarvejaotuse muutmiseks;
- 6.7.2.2. vajadusel kaasata eksperte või moodustada hindamiskomisjone.

6.8. Aruannete esitamine

6.8.1. Elluviija esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta vahearuande vähemalt kord aastas aruandeperioodi lõpu seisuga rakendusüksuse poolt määratud tähtjaks. Rakendusüksus võib nõuda vahearuannete esitamist tihedamini.

6.8.2. Lõpparuanne esitatakse rakendusüksusele koos viimase maksetaotlusega.

6.8.3. Vahe- ja lõpparuande kinnitab rakendusüksus.

6.8.4. Elluviija esitab vastavalt kokkulepitule aruandeid rakendusüksusele ja teadmiseks rakendusasutusele punktis 6.6.1. sätestatud eelarve jaotuse kaupa.

6.8.5. Projekti vahe- ja lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

6.8.5.1. projekti aruandlusperiood;

6.8.5.2. andmed projekti edenemise kohta (teostatud tööd ja tegevused, sihtgrupp, tulemuste ja indikaatorite saavutustaseme seis jmt);

6.8.5.3. elluviija hinnang projekti elluviimise tulemuslikkusele ja indikaatorite saavutamisele;

6.8.5.4. tekkinud probleemid ja nende lahendamiseks võetud sammud;

6.8.5.5. elluviija kinnitus andmete õigsuse kohta ja allkiri.

6.9. Vähesese tähtsusega abi

6.9.1. Kui tegevuse elluviimiseks antav toetus on vähesese tähtsusega abi (edaspidi VTA) kasusaajale Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähesese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), mõistes, kohaldatakse sellele nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

6.9.2. Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 kohaselt kasusaajale antud VTA koos toetusskeemist antava toetusega ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähesese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352/9, 24.12.2013 ning Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähesese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190/45, 28.06.2014), alusel antava VTAga ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul ületada 200 000 eurot. Kontserni kuuluvatele või muul viisil omavahel seotud ettevõtjatele toetuse andmisel arvestatakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel komisjoni määruse 1407/2013 artikli 2 lõikes 2 sätestatud suhetes.

6.9.3. Maanteetranspordi valdkonnas rendi või tasu eest kaupu vedavate ettevõtjate puhul ei tohi ettevõtjale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul maanteevedudeks antud VTA ületada koos käesoleva toetusskeemi raames antava toetusega 100 000 eurot.

6.9.4. Juhul kui ettevõtja on saanud VTA-d Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi

pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) alusel, ei tohi talle nimetatud määruse ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 kohaselt jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antava vähese tähtsusega abi kogusumma koos käesoleva toetuskeemi raames antava toetusega ületada 500 000 eurot.

6.9.5. Elluviija kontrollib kasusaajate vastavust Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 nõuetele enne toetuse andmist vastavalt kehtestatud korrale ning on kohustatud teavitama kasusaajat, kui antav abi on VTA.

6.9.6. Vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 1407/2013 on EAS-il kohustus säilitada VTA andmisega seotud dokumente 10 aastat alates viimase abi andmise kuupäevast.

6.9.7. Toetuskeemist ei anta toetust Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi (*edaspidi ERF*) ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 289–302) artiklis 3 ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõikes 1 toodud tingimustel välistatud valdkondades tegutsevatele ettevõtjatele.

6.9.8. Lisaks ei kohaldata antud toetuskeemi hasartmänguvaldkonnas tegutsevatele ettevõtjatele.

6.9.9. ERF määruse 1301/2013 artikli 3 lõike 3 punkti d alusel ei toetata raskustes olevaid ettevõtteid, mis on sellisena määratletud liidu riigiabi eeskirjades.

6.10. Toetuse maksmise tingimused ja kord

6.10.1. Maksetaotluste esitamisel, menetlemisel ja toetuse maksmisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse §-dest 28 ja 29, ühendmääruse § 14 lõike 1 punktist 1 ning käesolevas käskkirjaga määratud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.

6.10.2. Elluviija esitab maksetaotluse struktuuritoetuse registri kaudu rakendusüksuse poolt väljatöötatud vormil.

6.10.3. Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 punkti 1 ja § 15 lg 4 alusel.

6.10.4. Välisabi sildfinantseerimist kulude eest maksmiseks kasutatakse vastavalt rahandusministri 10. septembri 2014. a määruses nr 30 „Kassalise teenindamise eeskiri“ sätestatule. Sel juhul esitab elluviija maksetaotluse tekkinud ja makstud riigihanke piirmääraga võrdse või seda ületava maksumuse korral abikõlblike kulude kohta korra kuus ja muudel juhtudel vähemalt kord kvartalis.

6.10.5. Maksetaotluse menetlemine toimub vastavalt rakendusüksuse juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse alusel välja töötatud protseduuridele.

7. Toetuse tagasinõudmine

7.1. Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-des 45-47 ja ühendmääruse §-des 21-23 sätestatule.

7.2. Toetus nõutakse tagasi vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 48 ning ühendmääruse §-le 23. Toetuse tagasimaksmist võib ajatada ühendmääruse §-s 24 toodud tingimustel.

8. Toetuskeemi muutmine

8.1. Rakendusamet on õigus muuta toetuse andmise tingimusi elluviija ja rakendusüksuse taotluse alusel või enda algatusel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urve Palo

ettevõtlusminister